

Kommunal- og
distriktsdepartementet

Årsregnskap 2023 for KDD

1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2023

1.1 Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Departementet har fire kjerneoppgaver:

- være faglig sekretariat for den politiske ledelsen, herunder å gi faglige råd om politikikutvikling
- gjennomføre sektorpolitikk overfor kommuner, fylkeskommuner, næringsliv, organisasjoner og innbyggere innenfor politisk gitte rammer (blant annet ved planlegging, utredning, gjennomføring og kommunikasjon av de sakene som departementet har ansvar for)
- behandle enkeltsaker, det vil si fatte vedtak i enkeltsaker der departementet har fått spesiell myndighet i samsvar med lov, forskrift eller forvaltningspraksis, svare på spørsmål og ulike typer forespørsler til departementet, utarbeide tilsvarende i rettsaker o.a.
- administrere og organisere underliggende virksomheter

1.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, herunder rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Årsregnskapsrapporten gir et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

1.3 Vurderinger av vesentlige forhold

Sommeren 2023 ble preget av to hendelser. Først førte ekstremværet Hans til store skader i mange kommuner og fylkeskommuner på Østlandet. Som følge av dette utbetalte KDD om lag 700 mill. kroner i kompensasjon gjennom skjønnsmidler. Senere ble departementene som var på felles IKT-plattform utsatt for et dataangrep. Som etatsstyrer for DSS ble KDD særlig berørt. I kjølvannet av angrepet har arbeidshverdagen til de ansatte blitt påvirket. Hendelsen påvirket også budsjettet ved at det ble bevilget midler for at departementene på felles IKT-plattform i større grad skal arbeide på Nasjonalt BEGRENSET nett (NBN).

I oktober 2023 besluttet regjeringen at KDD skal deles i to departementer, henholdsvis Kommunal- og distriktsdepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD). Delingen innebar at en hel ny virksomhet ble etablert med oppstartsdato 1.1.2024. I tillegg 2 til Prop. 1 S Endring av Prop. 1 S (2023–2024) Statsbudsjettet 2024 og Prop. 1 LS (2023–2024) Skatter og avgifter 2024 (endringer i departementsstrukturen og saldering) ble det fremmet forslag om budsjettendringer som følge av dette.

Deling av departementet påvirket hele organisasjonen i løpet av høsten, både ved at ansatte skulle endre organisasjonstilhørighet, samtidig som en helt ny virksomhet skulle bygges opp. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring var en sentral bidragsyter i deler av dette prosjektet, også med hensyn til råd og veiledning for håndtering av overgangen fra ett felles departement til to departementer, slik som fakturahåndtering og lønnsrelaterte inn- og utbetalinger.

I regnskapet for 2023 gjelder en del av leverandørgjelden DFD. I 2024 vil KDD be om refusjon av utbetalinger over KDDs budsjett.

1.3.1 Driftsutgifter og inntekter:

Artskontorrapporteringen viser netto rapporterte driftsutgifter på 724,6 mill. kroner. Utbetaling til lønn utgjorde rundt 460 mill. kroner, inkl. 44 mill. kroner som gjelder pensjonsordningen for tjenestemannsorganisasjonene. Korrigert for dette er lønnsutgiftene på 416 mill. kroner, dvs. en økning på om lag 7,3 % sammenlignet med 2022. Lønnsandelen av driftsutgiftene er litt under nivået for 2022 med 57,2 %.

I KDD ble det utført 357 årsverk i 2023, litt opp fra 354 i 2022. Antall avtalte årsverk er så si uendret med 379, og tilsvarende stabilt antall ansatte på 387.

KDD mottok i 2023 utbytte fra Electronic Chart Centre AS (ECC).

Artskontorrapporteringen med noter gir utfyllende opplysninger om departementets inntekter og utgifter.

1.3.2 Tilskudd og andre overføringer

I 2023 har KDD regnskapsført tilskuddsutbetalinger og andre overføringer fra staten på 217,6 mrd. kroner, jf. note 7 og 8. Det er en oppgang på 25,5 mrd. kroner fra 2022, som i all hovedsak gjelder en økning i den månedlige utbetalingen av rammetilskuddene til kommunesektoren. Det ble innenfor bevilget romertallsfullmakt også utbetalt forskudd på rammetilskudd på 140,6 mill. kroner for 2024. Forvaltning og utbetaling av tilskudd skjer i henhold til eget regelverk.

1.3.3 Mellomværende

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31. desember 2023 -39,9 mill. kroner. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld som mellomværende består av. KDD er oppført med kapitalposter i statens kapitalregnskap bestående av aksjer i Kommunalbanken AS, Norid AS og Electronic Chart Centre AS (ECC). Aksjene i Norid AS overføres til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2024.

1.4 Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for departementet.

Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen blir offentliggjort så snart den foreligger.

Oslo, 15. mars 2024

Petter Skarheim

Departementsråd

2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

KDD er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

2.1 Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger departementet står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som KDD har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet KDD har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva KDD har til disposisjon for hver statskonto (kapittel/post) etter fradrag for midler som har blitt tildelt ved tildelingsbrev til underliggende virksomheter, og eventuelt andre virksomheter under andre departementer. Kolonnen inkluderer kap. 525, post 01 og kap. 587, post 22 der KDD har holdt tilbake noen midler, mens hoveddelen av budsjettbevilgningen er delegert til underliggende virksomheter. Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser departementet står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra KDD selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i

kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

2.2 Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall KDD har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. KDD har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra KDDs kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Noten viser forskjellen mellom beløp KDD har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i departementets kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp KDD har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen. KDD har i tillegg rapportert forskudd til rammetilskudd til statsregnskapet, og forskuddet inngår ikke i mellomværendet. Forskuddet er spesifisert i artskontorrapporteringen med egen linje og inngår i summen for *Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*.

KDD har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2023

Utgifskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindretgift
0001	H.M. Kongen og H.M. Dronningen	01	Apanasje H.M.K. og H.M.D.	A	14 106 000	14 106 000	0
0001	H.M. Kongen og H.M. Dronningen	50	Hofforvaltning H.M.K og H.M.D	A	245 134 000	245 134 000	0
0002	H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen	01	Apanasje H.K.H kronprinsen og H.K.H. Kronprinsesse	A	11 740 000	11 740 000	0
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	01	Kommunal- og distriktsdepartementet, driftsutgifter	A,B	483 419 000	461 099 049	22 319 951
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	21	Spesielle driftutgifter-, forsknings- og utredningsoppdrag	A,B	78 910 547	45 088 086	33 822 461
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	23	Husleie for felles areal m.m	A,B	132 677 000	125 667 419	7 009 581
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	25	Forprosjekt nytt regjeringskvartal	A,B	8 380 000	6 583 018	1 796 982
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	45	Støre utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	11 800 000	7 347 373	4 452 627
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	A	63 151 000	63 151 000	0
0500	Kommunal- og distriktsdepartementet	70	Diverse formål	A,B	4 159 000	2 299 999	1 859 001
0502	Tariffavtalte avsetninger mv.	21	Kompetanseutvikling, spesielle driftsutgifter	A,B	1 469 000	1 263 799	205 201
0502	Tariffavtalte avsetninger mv.	70	Tilskudd til kompetanseutvikling mv.	A,B	15 632 000	7 480 300	8 151 700
0502	Tariffavtalte avsetninger mv.	71	Tilskudd til midlertidig opplæring og utv. Av tiltiltsvalgte (OU-midler)	A,B	233 100 000	233 099 999	1
0502	Tariffavtalte avsetninger mv.	72	Pensjonskostnader tjenestemannsorganisasjonene	A,B	44 500 000	44 030 761	469 239
0525	Statsforvalterne	01	Fylkesmannsembetene, driftsutgifter	A,B	5 646 600	62 866	5 583 734
0540	Digitaliseringsdirektoratet	71	IT-Standardisering	A	400 000	400 000	0
0541	IT- og ekopolitikk	22	Samordning av IKT politikken	A,B	59 435 000	15 065 921	44 369 079
0541	IT- og ekopolitikk	50	Forskningsprogrammer	A	133 085 000	133 085 000	0
0541	IT- og ekopolitikk	60	Bredbåndutbygging	A	376 152 000	376 152 001	-1
0541	IT- og ekopolitikk	70	Tilskudd forvaltningsutvikling IKT	A,B	44 615 000	45 089 602	-474 602
0542	Internasjonalt samarbeid	01	Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	A,B	138 000	7 179	130 821
0542	Internasjonalt samarbeid	70	Tilskudd til internasjonal program	A,B	410 794 000	390 795 980	19 998 020
0546	Personvernenda	01	Driftsutgifter	A,B	2 759 000	2 523 921	235 079
0553	Regional- og distriktsutvikling	61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	A,B	811 558 000	811 558 000	0
0553	Regional- og distriktsutvikling	63	Grenseregionale interreg-program	A	104 105 000	104 105 000	0
0553	Regional- og distriktsutvikling	64	Pilot nærjenesestentre	A	10 000 000	0	10 000 000
0553	Regional- og distriktsutvikling	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	A	81 689 000	81 689 000	0
0553	Regional- og distriktsutvikling	66	Bygdevekstavtaler	A,B	35 854 000	3 315 003	32 538 997
0553	Regional- og distriktsutvikling	69	Mobilisering til forskningsbasert innovasjon	A	59 869 000	59 869 000	0
0553	Regional- og distriktsutvikling	71	Investeringstilskudd for store grønne investeringer	A	102 136 000	102 136 000	0
0553	Regional- og distriktsutvikling	74	Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø	A	55 316 000	55 316 000	0
0553	Regional- og distriktsutvikling	76	Utviklingsprogram for byregioner og internasjonalt samarbeid	A,B	26 735 000	26 724 006	10 994
0560	Samiske formål	50	Samisk språk, kultur og samfunn	A	604 521 000	604 521 000	0
0560	Samiske formål	51	Divvun	A	8 174 000	8 174 000	0
0560	Samiske formål	55	Samisk høyskole	A	5 900 000	5 900 000	0
0567	Nasjonale minoriteter	60	Romer	A,B	7 400 000	6 091 226	1 308 774
0567	Nasjonale minoriteter	72	Det mosaiske trossamfund	A,B	10 936 000	10 935 998	2
0567	Nasjonale minoriteter	73	Kvensk språk og kultur	A,B	0	-30 000	30 000
0567	Nasjonale minoriteter	74	Kultur- og ressursenter for norske romer	A	17 535 000	17 535 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	21	Spesielle driftsutgifter	A	16 555 000	13 927 952	2 627 048
0571	Rammetilskudd til kommuner	60	Innbyggertilskudd	A,B	161 503 218 000	161 503 218 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	61	Inntekstfjernede tilskudd	A	837 275 000	837 275 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	62	Nord-Norge-tilskudd	A	2 331 395 000	2 331 395 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	64	Skjønnstilskudd	A,B	2 650 000 000	1 516 561 357	1 133 438 644
0571	Rammetilskudd til kommuner	65	Regionsentertilskudd	A	212 149 000	212 149 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	66	Vektstilskudd	A	173 901 000	173 901 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	67	Storbytilskudd	A	635 647 000	635 647 000	0
0571	Rammetilskudd til kommuner	90	Forskudd på rammetilskudd	A,B	0	1 40 574 931	-140 574 931

0572	Rammetilskudd til fylkeskommuner	60	Innbyggertilskudd	A	44 756 956 000	44 756 956 000	0
0572	Rammetilskudd til fylkeskommuner	62	Nord-Norge-tilskudd	A	735 939 000	735 939 000	0
0572	Rammetilskudd til fylkeskommuner	64	Skjønnsstilskudd	A	382 000 000	382 000 000	0
0573	Kommunestruktur	62	Delingskostnader fylkeskommuner	A,B	581 500 000	581 500 000	26 000
0577	Tilskudd til de politiske partier	01	Driftsutgifter	A,B	4 285 000	2 893 207	1 391 793
0577	Tilskudd til de politiske partier	70	Sentrale organisasjoner	A,B	332 992 000	332 185 122	806 878
0577	Tilskudd til de politiske partier	76	Sentrale ungdomsorganisasjoner	A,B	9 118 000	8 895 470	222 530
0587	Direktoratet for byggekvalitet	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	A	1 000 000	1 000 000	0
0590	Planlegging og byutvikling	65	Områdesatsing i byer	A,B	134 780 000	134 790 000	-10 000
0590	Planlegging og byutvikling	71	DOGA	A	49 047 000	49 047 000	0
0590	Planlegging og byutvikling	81	Lokal kompetanse og universell utforming	A,B	7 410 000	7 305 000	105 000
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter, Statsministerens kontor	B	0	1 860 161	
0352	Nedsatt funksjonsevne	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, kan nyttes under post 21	B	0	650 000	
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferd	71	Erstatningsansvar m.m., overlagsbevilgning	B	0	585 000	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning mva i staten	B	0	19 793 540	
Sum utgiftsført					219 678 123 147	218 509 161 246	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Postekst	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3542	Internasjonalt samarbeid	01	Refusjon fra Utenriksdepartementet	0	3 254 581	3 254 581
3571	Tilbakeføring av forskudd	90	Tilbakeføring av forskudd	0	523 097 205	523 097 205
3572	Tilbakeføring av forskudd til fylkeskommuner	90	Tilbakeføring av forskudd	0	74 096 936	74 096 936
5635	Electronic Chart Centre AS	85	Electronic Chart Centre AS/Utbytte	0	5 391 309	5 391 309
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	14 875 808	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift til folketrygda	0	58 480 310	
Sum inntektsført					0	679 196 149
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					217 829 965 097	

Kapitalkontoer	Netto rapportert til kapitalregnskapet (31.12)0*
60046701	Norges Bank KK /innbetalinger
60046702	Norges Bank KK/utbetalinger
705001	Endring i mellomværende med statskassen
Sum rapportert	
	0

Komto	Tekst	2023	2022	Endring
626005	Aksjer under KDD	3 899 980 000	3 899 980 000	0
650005	Forskudd på rammetilskudd	140 574 931	597 194 141	-456 619 210
705001	Mellomværende med statskassen	-39 926 663	-61 315 979	21 389 315

*Se note 8, sammenheng statskassen

** Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0001.01		14 106 000	14 106 000
0001.50		245 134 000	245 134 000
0002.01		11 740 000	11 740 000
0500.01*	20 043 000	465 576 000	483 419 000
0500.21*	29 061 000	87 704 000	78 910 547
0500.23	6 040 000	126 637 000	132 677 000
0500.25	3 991 000	4 389 000	8 380 000
0500.45	0	11 800 000	11 800 000
0500.50	0	63 151 000	63 151 000
0500.70	1 103 000	3 056 000	4 159 000
0502.21*,***	969 000	1 000 000	1 469 000
0502.70*	25 732 000	15 500 000	15 632 000
0502.71	0	233 100 000	233 100 000
0502.72	0	44 500 000	44 500 000
0525.01*,**	33 124 000	2 022 005 000	5 646 600
0540.71*	0	1 286 000	400 000
0541.22*	47 307 000	26 128 000	59 435 000
0541.50	0	133 085 000	133 085 000
0541.60	0	376 152 000	376 152 000
0541.70	0	44 615 000	44 615 000
054.201	87 000	51 000	138 000
0542.70	0	410 794 000	410 794 000
0546.01	102 000	2 657 000	2 759 000
0553.61	0	811 558 000	811 558 000
0553.63	0	104 105 000	104 105 000
0553.64	0	10 000 000	10 000 000
0553.65	0	81 689 000	81 689 000
0553.66	10 000 000	25 854 000	35 854 000
0553.69	0	59 869 000	59 869 000
0553.71	0	102 136 000	102 136 000
0553.74	0	55 316 000	55 316 000
0553.76	8 197 000	18 538 000	26 735 000
0560.50	0	604 521 000	604 521 000
0560.51	0	8 174 000	8 174 000
0560.55	0	5 900 000	5 900 000
0567.60	740 000	6 660 000	7 400 000
0567.72	0	10 936 000	10 936 000
0567.73****	0	11 156 000	0
0567.74	0	17 535 000	17 535 000
0571.21*	6 330 000	25 475 000	16 555 000
0571.60	0	161 503 218 000	161 503 218 000
0571.61	0	837 275 000	837 275 000
0571.62	0	2 331 395 000	2 331 395 000
0571.64	0	2 650 000 000	2 650 000 000
0571.65	0	212 149 000	212 149 000
0571.66	0	173 901 000	173 901 000
0571.67	0	635 647 000	635 647 000
0571.90	0	-	0
0572.60	0	44 756 956 000	44 756 956 000
0572.62	0	735 939 000	735 939 000
0572.64	0	382 000 000	382 000 000
0573.62	0	581 526 000	581 526 000
0577.01*	0	7 665 000	4 285 000
0577.70	0	332 992 000	332 992 000
0577.76	0	9 118 000	9 118 000
0587.22*,**	1 308 000	39 966 000	1 000 000
0590.65	0	134 780 000	134 780 000
0590.71	0	49 047 000	49 047 000
0590.81	4 000	7 406 000	7 410 000

* For KDD viser kolonnen "samlet tildeling" bevilgninger departmenetet har hatt til disposisjon per post, etter fradrag for midler som har blitt tildelt ved tildelingsbrev til underliggende virksomheter, og ev. virksomheter under andre departementer.

**Budsjettposten er normalt i sin helhet disponert av underliggende virksomhet, men KDD har holdt igjen noen budsjettmidler.

***Ved en inkurie ble avgitt budsjettfullmakt til underliggende virksomhet ikke redusert. Avgitt fullmakt var opprinnelig på 1 mill. kroner, og skulle ha blitt redusert til 500 000 kroner.

****Hele bevilgningen på posten er delegert i tildelingsbrev, men det er ført innbetalinger på posten.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
050001		22 319 951		22 319 951				22 319 951	23 279 000	22 319 951
050021	"kan overføres, kan nytes under post 70"	33 822 461	-3 257 726	30 564 735				30 564 735	188 560 000	30 564 735
050023	"kan nytes under post 01"	7 009 581		7 009 581				7 009 581	6 332 000	6 332 000
050025	"kan overføres"	1 796 982		1 796 982				1 796 982	8 573 000	1 796 982
050045	"kan overføres"	4 452 627	-2 264 698	2 187 929				2 187 929	11 800 000	2 187 929
050070	"kan overføres, kan nytes under post 21"	1 859 001		1 859 001				1 859 001	6 176 000	1 859 001
050221	"kan overføres, kan nytes under post 70"	205 201		205 201				205 201	3 000 000	205 201
050270	"kan overføres, kan nytes under post 21"	8 151 700		8 151 700				8 151 700	32 000 000	8 151 700
050271		1		1	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
050272		469 239		469 239	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
052501		5 583 734		5 583 734				5 583 734	101 100 000	5 583 734
054122	"kan overføres, kan nytes under post 70"	44 369 079		44 369 079				43 894 079	87 346	43 894 079
054170	"kan nytes under post 22"	-474 602		-474 602				0		
054201		130 821		130 821				130 821	3 000	3 000
054270	"kan overføres"	19 998 020		19 998 020				19 998 020	628 412 000	19 998 020
054601		235 079		235 079				235 079	133 000	133 000
055364	"kan overføres"	10 000 000		10 000 000				10 000 000	10 000 000	10 000 000
055365	"kan overføres"	32 538 997		32 538 997				32 538 997	35 854 000	32 538 997
055376	"kan overføres"	10 994		10 994				10 994	29 396 000	10 994
056760	"kan overføres"	1 308 774		1 308 774				1 308 774	13 186 000	1 308 774
056772		2		2	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
056773	"kan overføres"	30 000		30 000				30 000	22 274 000	30 000
057121	"kan overføres"	2 627 048	-95 409	2 531 638				2 531 638	50 925 000	2 531 638
057164	"kan overføres, kan nytes under kap. 572 post 64"	1 133 438 644		1 133 438 644				1 133 438 644	5 820 000 000	1 133 438 644
057190		-140 574 931		-140 574 931	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
057362		26 000		26 000	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
057701		1 391 793		1 391 793				1 391 793	383 000	383 000
057770		806 878		806 878	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
057776		222 530		222 530	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
059065		-10 000		-10 000	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
059081	"kan overføres"	105 000		105 000				105 000	14 496 000	105 000

Forklaring til bruk av budsjetfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter (gjelder for både utgiftskapitler og inntektskapitler)

Kap.post 0021.01: Det er mottatt en fullmakt på 1,9 mill. kroner og beløst 1,86 mill. kroner

Kap.post 0352.71: Det er mottatt en fullmakt på 3,25 mill. kroner. Av fullmakten er 2 mill. kroner videreført til Statens kartverk, mens KDD har beløst 650 000 kroner.

Kap.post 0471.71: Det er fullmakt til å regnskapsføre erstatningskrav som omfattet av Justisdepartementets rundskriv G-01/2017 på kap. 471, post 71. Det er beløst 585 000 kroner.

Kap.post 1633.01: KDD har benyttet seg av belastningsfullmakten fra Finansdepartementet på kap. 1633, post 01. gitt i Rundskriv R-116 av 12.3.2015 som gjelder nettoføringsordning for budsjettering og

regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen. Det er beløst 19,8 mill. kroner på posten.

Stikkordet «kan overføres»

Stikkordet "kan nyttes under" gir hjemmel til å overføre bevilgningen til de to neste budsjetårene, og gjelder samtlige poster som er oppført med stikkordet i denne noten.

Stikkordet «kan nyttes under»

Stikkordet "kan nyttes under" gir hjemmel til å overskride bevilgningen på posten stikkordet viser til, med tilsvarende innsparing under bevilgningen det henvises fra. Fullmakten er benyttet på kap.post.541.70 under kap.post.541.22.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre på utgiftskapitler og inntektsført av andre på inntektskapitler)

På kap.post 0500.21 har KDD avgitt belastningsfullmakter på inntil henholdsvis 600 000 kroner til Folkehelseinstituttet, 1,6 mill. kroner til Miljødirektoratet og 2,456 mill. kroner til Statistisk sentralbyrå. Av dette har disse virksomhetene utgiftsført i sum 3,3 mill. kroner.

På kap. 500, post 45 har KDD avgitt belastningsfullmakter til andre departementer på i sum inntil 3,9 mill. kroner, og de har utgiftsført i sum 2,3 mill. kroner.

På kap. post 0571.21 har KDD avgitt belastningsfullmakter til Helsedirektoratet på inntil 200 000 kroner, og der det ble utgiftsført 95 409 kroner.

Romertallsvedtak

I 2023 har KDD benyttet seg av fullmakten i romertallsvedtaket III i Prop. 1 S (2022-2023): "Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan utgiftsføre uten bevilgning: 1. inntil 1 000 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2024 til kommuner. 2. inntil 400 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2024 til fylkeskommune."

Maks. overførbart beløp

Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Beløpet for bevilgningen i denne beregningen inkluderer også bevilgninger som er avgitt til andre virksomheter i tildelingsbrev. Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Mulig overførbart beløp

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2023

	Note	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	3 254 581	2 770 845
Andre innbetalinger	1	52 755	45 429
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		3 307 336	2 816 274
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	459 971 430	404 043 148
Andre utbetalinger til drift	3	267 952 800	257 662 655
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		727 924 230	661 705 802
Netto rapporterte driftsutgifter		724 616 894	658 889 528
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 345 822	761 785
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8 del B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	8 644	590
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 354 466	762 375
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 354 466	762 375
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	19 661 180	671 028 349
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		19 661 180	671 028 349
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	217 619 566 834	192 117 401 215
Forskudd på rammetilskudd	8	-456 619 210	581 247 397
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		217 162 947 624	192 698 648 612
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		605 937	475 002
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		58 480 310	49 528 013
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		19 793 540	20 514 407
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-39 292 707	-29 488 609
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		217 829 965 097	192 657 783 558
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2023	2022
Fordringer på ansatte		0	88 081
Kontanter		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-17 968 054	-16 041 682
Skyldige offentlige avgifter		-11 774	-1 602
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse*		-21 980 246	-15 919 285
Mottatte forskuddsbetalinger		0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		33 411	56 467
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		0	-29 497 957
Sum mellomværende med statskassen	8	-39 926 663	-61 315 979

*Pensjonstrekket i de ansattes lønn (2%) på konto 263 inngår også på denne linjen.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, unntatt avgiftsplikt*	3 254 581	2 770 845
Sum salgs- og leieinnbetalinger	3 254 581	2 770 845
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	52 755	45 429
Sum andre innbetalinger	52 755	45 429
Sum innbetalinger fra drift	3 307 336	2 816 274

* Innbetalingen gjelder refusjon av kontingent for Den Internasjonale Teleunionen fra Utenriksdepartementet. Innbetalingen varierer fra år til år.

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	325 811 856	309 642 367
Arbeidsgiveravgift	58 480 310	49 528 013
Pensjonsutgifter*	73 554 693	43 311 173
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-10 773 603	-11 218 339
Andre ytelser	12 898 175	12 779 934
Sum utbetalinger til lønn	459 971 430	404 043 148

Antall utførte årsverk:

357

354

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 om lag 11 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 10,4 prosent. Pensjonsutgiftene inkluderer også betaling av arbeidsgiverandel for ansatte som har ulønnet permisjon fra statlig virksomheter for å ha verv/være ansatt i tjenestemannsorganisasjonene på 38,6 mill. kr. Det beregnes også arbeidsgiveravgift av dette beløpet på rundt 5,4 mill. kr.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie*	39 827 012	31 882 248
Vedlikehold egne bygg og anlegg	3 611	106
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	21 436	22 537
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	107 258 913	106 732 808
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	260 830	226 659
Mindre utstysanskaffelser	10 113 560	2 171 165
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 491 024	6 766 678
Kjøp av konsulenttenester	52 596 686	67 850 582
Kjøp av andre fremmede tenester	7 126 572	5 392 252
Reiser og diett	11 334 985	8 476 335
Øvrige driftsutgifter	31 918 172	28 141 285
Sum andre utbetalinger til drift	267 952 800	257 662 655

* Av husleieutgiften gjelder om lag 24 mill. kroner husleie for felles arealer og tomme lokaler i regjeringskvartalet. Husleieutgiften for departementets egne lokaler er rundt 7 mill. kroner lavere enn forventet grunnet forskyvning av faktura for siste kvartal til 2024.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Inntekter fra eiendeler i selskap m.m	0	0
Salgssum ved realisasjon av verdipapirer	0	0
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	8 644	590
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	8 644	590

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende*	1 345 822	761 785
Sum utbetaling til investeringer	1 345 822	761 785

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

*Økning i utgiften gjelder større innkjøp av multimaskiner i 2023.

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2023	31.12.2022
Utbytte*	5 391 309	651 107 146
Tilfeldige og andre inntekter**	14 269 871	19 921 203
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	19 661 180	671 028 349

*Nedgangen fra 2022 til 2023 skyldes at det ikke ble tatt utbytte fra Kommunalbanken AS og beløpet kun gjelder utbytte fra Electronic Chart Centre AS.

**Inntektene gjelder i hovedsak tilbakebetaling av tidligere utbetalte tilskuddsmidler.

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2023	31.12.2022
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	838 243 000	811 482 001
Overføringer til andre statlige regnskaper	275 480 000	460 040 000
Tilskudd til kommuner	167 550 212 906	147 964 516 041
Tilskudd til fylkeskommuner*	47 660 999 041	41 794 206 195
Tilskudd til ikke finansielle foretak*	57 692 707	45 682 000
Tilskudd til finansielle foretak	144 250 000	161 915 000
Tilskudd til husholdninger	50 000	40 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	648 450 589	617 220 321
Tilskudd til utlandet**	444 188 591	262 299 657
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	217 619 566 834	192 117 401 215

*Økningen i tilskuddene til kommuner og fylkeskommuner gjelder i all hovedsak en økning av rammetilskuddene til kommunesektor.

**Om lag 395 mill. kroner av utbetalingen gjelder kontigent for EU-program DIGITAL, CEF ICT og ISA2

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	3 899 980 000	0	3 899 980 000
Obligasjoner	0	0	0
Sum	3 899 980 000	0	3 899 980 000
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Forskudd på rammetilskudd**	140 574 931	0	140 574 931
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	140 574 931	0	140 574 931
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld***	-3 024 423	0	-3 024 423
Skyldig skattetrekk	-17 968 054	-17 968 054	0
Skyldige offentlige avgifter	-11 774	-11 774	0
Annen kortsiktig gjeld	-41 338 740	-21 946 835	-19 391 905
Sum	-62 342 991	-39 926 663	-22 416 328
Sum	3 978 211 940	-39 926 663	4 018 138 603

* Se del B for spesifisering av finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler.

** I 2023 ble det gitt nye forskudd på rammetilskudd for 2024 på 140,6 mill. kroner. Forskuddet er innenfor bevilget romertallsfullmakt. Samtidig ble tidligere års forskudd på rammetilskudd på 597,2 mill. kroner tilbakebetalt. Bevegelsen på kontoen i 2023 er dermed 456,6 mill. kroner, jf. oppstillingen i artskontorrapporteringen.

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Aksjer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Kommunalbanken AS	01.11.1999	3 894 625 000	100 %	100 %	1 432 000 000	21 684 000 000	3 894 625 000
Norid AS	01.01.2021	100 000	100 %	100 %	3 508 452	86 574 025	100 000
Electronic Chart Centre AS (ECC)**	01.01.2022	10 000	100 %	100 %	6 342 716	6 891 047	5 255 000
Balanseført verdi 31.12.2023							

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

** Tall for årets resultat i selskapet og balanseført egenkapital i selskapet var ikke klar på rapporteringstidspunktet, og tallene gjengitt her gjelder 2022.

Riksrevisjonen

KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Org. Nr.: 972417858

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Kommunal- og distriktsdepartementet for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2023. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 217 829 965 097 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav
- gir årsregnskapsoppstillingene med noter et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2023 og kapitalposter per 31. desember 2023, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av departementet i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI-ets etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon (ledelseskomentarer)

Ledelsen er ansvarlig informasjonen i ledelseskomentarene som er en del av årsregnskapet. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke ledelseskomentarene.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese ledelseskomentarene. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom ledelseskomentarene, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt ledelseskomentarene ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom ledelseskomentarene fremstår som vesentlig feil. Vi har inngenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at ledelseskomentarene:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Ledelsen har det overordnede ansvaret for at departementet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av departementets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at departementet har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er vi ikke kjent med forhold som tilsier at departementet har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

06.05.24

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Elisabeth Slaatbråten Farr
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.